

Bruselj, 5. junij 2026
(OR. en)

10259/26

GAF 27
FIN 834

SPREMNI DOPIS

Pošiljatelj: za generalno sekretarko Evropske komisije:
direktorica Martine DEPREZ

Datum prejema: 5. junij 2026

Prejemnik: Thérèse BLANCHET, generalna sekretarka Sveta Evropske unije

Št. dok. Kom.: COM(2026) 269 final

Zadeva: POROČILO KOMISIJE
EVROPSKEMU PARLAMENTU, SVETU IN EVROPSKI CENTRALNI
BANKI
o izvajanju in rezultatih programa Pericles IV za zaščito eura pred
ponarejanjem v letu 2025

Delegacije prejmejo priloženi dokument COM(2026) 269 final.

Priloga: COM(2026) 269 final

Bruselj, 5.6.2026
COM(2026) 269 final

POROČILO KOMISIJE

EVROPSKEMU PARLAMENTU, SVETU IN EVROPSKI CENTRALNI BANKI

**o izvajanju in rezultatih programa Pericles IV za zaščito eura pred ponarejanjem v
letu 2025**

POROČILO KOMISIJE

EVROPSKEMU PARLAMENTU, SVETU IN EVROPSKI CENTRALNI BANKI

o izvajanju in rezultatih programa Pericles IV za zaščito eura pred ponarejanjem v letu 2025

1. Splošno

Program Pericles IV (v nadaljnjem besedilu: program) je program izmenjave, pomoči in usposabljanja za zaščito eura pred ponarejanjem. Nadomešča program Pericles 2020, ki se je izvajal od leta 2013 do leta 2020, in programe Pericles, ki so se izvajali v obdobju 2002-2013. Vzpostavljen je bil z [Uredbo \(EU\) 2021/840](#)¹. Njegova uporaba je bila razširjena na nesodelujoče države članice z [Uredbo Sveta \(EU\) 2021/1696](#)². Uredba (EU) 2021/840 določa trajanje programa do 31. decembra 2027. S členom 12(3) navedene uredbe se zahteva, da Evropska komisija Evropskemu parlamentu, Svetu in Evropski centralni banki letno poroča o rezultatih programa. To je letno poročilo za leto 2025. Poročilo vsebuje informacije o sprejetih zavezah in izvajanju ukrepov programa v letu 2025.

2. Obveznosti v okviru letnega delovnega programa za leto 2025

Letni proračun za izvajanje programa v letu 2025 je bil določen na 902 450 EUR. Financiran je bil iz proračunske vrstice VOBU-2025-E.06030100 (zaščita eura pred ponarejanjem)³ splošnega proračuna EU za 2025. V letu 2025 so bile prevzete obveznosti v skupnem znesku 902 449,47 EUR, kar je 100 % celotnega proračuna. Program se izvaja s sofinanciranimi ukrepi (nepovratna sredstva) pristojnih organov držav članic in z „ukrepi Komisije“, ki jih neposredno organizira Komisija. Skupni znesek prevzetih obveznosti vključuje tudi 37 038 EUR za kritje letnih stroškov uporabe orodja e-Grants, tj. popolnoma elektronskega (brezpapirnega) sistema upravljanja nepovratnih sredstev. Poleg operativne proračunske vrstice je bilo danih na voljo 15 440,30 EUR, za ta znesek pa so bile v letu 2025⁴ prevzete obveznosti v proračunski vrstici znotraj notranjih namenskih prejemkov⁵(proračunska vrstica IAR2/2-2024-ECFIN-E.06030100).

Izvajanje programa s strani držav članic in Komisije odraža njihovo zavezanost zaščiti eura pred ponarejanjem. Razprave skupine strokovnjakov za preprečevanje ponarejanja eura (ECEG) o letni strategiji so omogočile opredelitev in obravnavo glavnih groženj ter dodelitev celotnega proračuna v letu 2025.

¹ Uredba (EU) 2021/840 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 20. maja 2021 o vzpostavitvi programa izmenjave, pomoči in usposabljanja za zaščito eura pred ponarejanjem za obdobje 2021–2027 (program „Pericles IV“) ter razveljavitvi Uredbe (EU) št. 331/2014.

² Uredba Sveta (EU) 2021/1696 z dne 21. septembra 2021 o razširitvi uporabe Uredbe (EU) 2021/840 Evropskega parlamenta in Sveta o vzpostavitvi programa izmenjave, pomoči in usposabljanja za zaščito eura pred ponarejanjem za obdobje 2021–2027 (program „Pericles IV“) na nesodelujoče države članice.

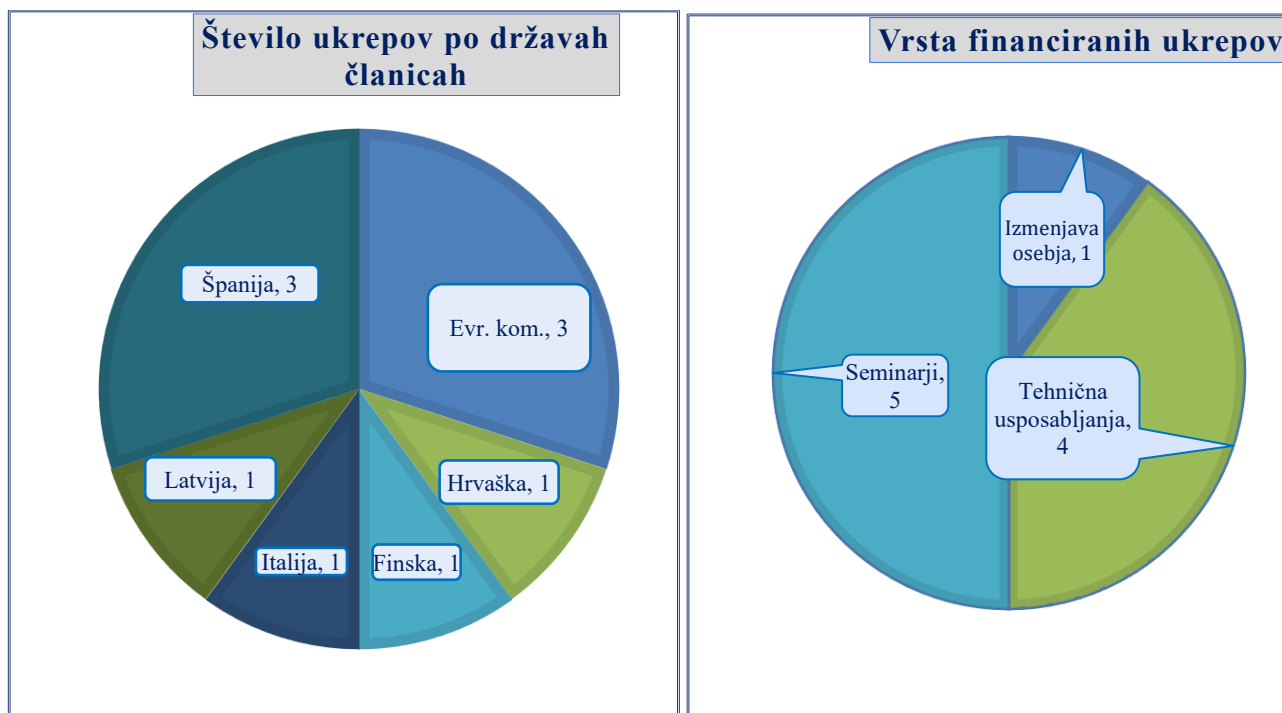
³ VOBU: izglasovane proračunske odobritve za leto 2025.

⁴ Dve proračunski vrstici za prevzem obveznosti za nepovratna sredstva ref. št. 101251502 (HECC: Konferenca o eurokovancih v Helsinkih in študijski obisk): 31 149,70 EUR iz proračunske vrstice VOBU in 15 440,30 EUR iz proračunske vrstice IAR.

⁵ IAR = notranji namenski prejemki: namenski prejemki izhajajo iz naloga za vračilo (znesek, ki ga upravičenec vrne Komisiji zaradi neporabljenega predhodnega financiranja) v skladu s členom 21 [finančne uredbe, ki se uporablja za splošni proračun Unije](#).

V okviru programa⁶ je bilo financiranih skupno 10 projektov: nepovratna sredstva so bila dodeljena sedmim projektom iz vlog pristojnih organov držav članic, financirani pa so bili tudi trije ukrepi Komisije. Od treh ukrepov Komisije so bile za dva prevzete obveznosti in sta bila izvedena leta 2025, en ukrep Komisije pa bo izveden leta 2026. Nepovratna sredstva, za katera so bile prevzete obveznosti v letu 2025, bodo v celoti izplačana v letu 2026 in pozneje.

Grafa I in II: vrsta financiranih ukrepov in število ukrepov po državah članicah (ukrepi, za katere so bile prevzete obveznosti v letu 2025, glej Prilogo I)

Italija in Španija, dve od držav članic, ki jih je ponarejanje eura najbolj prizadelo, sta v letu 2025 ponovno prejeli nepovratna sredstva v okviru programa Pericles. Poleg tega so nepovratna sredstva v okviru programa 2025 prejele Hrvaška, Finska in Latvija (slednji sta vlogo v okviru programa vložili prvič). Vsa ta prizadevanja krepijo zaščito eura, kar koristi tudi vsem drugim državam članicam.

Ukrepi v okviru obveznosti, prevzetih v letu 2025, vključujejo pet seminarjev; 4 tehnična usposabljanja in 1 izmenjavo osebja.

Ukrepi naj bi se izvajali v EU in tudi zunaj nje, odvisno od posebnih potreb. Program že vse od svoje ustanovitve utrjuje regionalni pristop z izvajanjem ukrepov, ki vključujejo regije sveta, ki so še posebej pomembne za boj proti ponarejanju, kot so Jugovzhodna Evropa, Turčija in Južna Amerika.

⁶ Celovit pregled ukrepov programa Pericles, za katere so bile prevzete obveznosti v letu 2025, je na voljo v Prilogi I. Vsi projekti, ki so bili financirani v okviru programa Pericles IV, so objavljeni na [portalu EU za financiranje in razpise](#).

3. Izvajanje ukrepov v letu 2025

Pregled

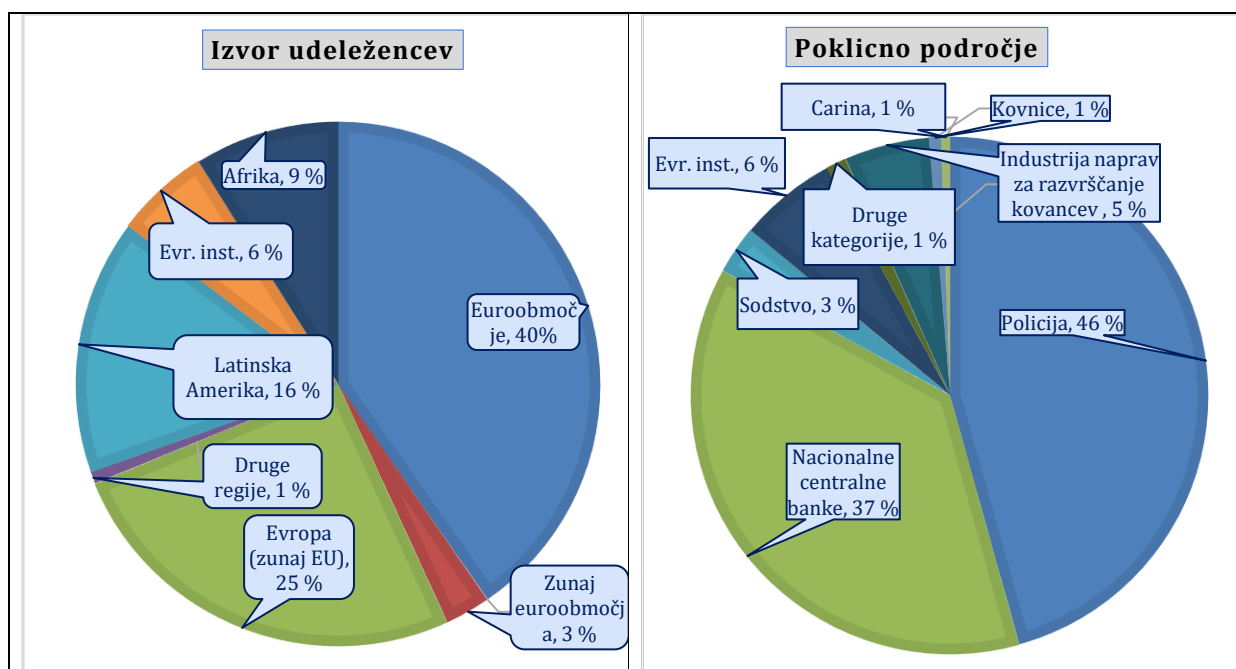
V tem oddelku je analizirano izvajanje vseh ukrepov, financiranih v okviru programa Pericles, v koledarskem letu 2025. Zato ta oddelek vključuje ukrepe, za katere so bile prevzete obveznosti v okviru proračunov programa Pericles IV za leti 2024⁷ in 2025⁸.

V letu 2025 je bilo izvedenih 10 ukrepov, financiranih v okviru programa Pericles, ki vključujejo:

- 8 ukrepov, financiranih z nepovratnimi sredstvi, za katere so bile prevzete obveznosti v letu 2024: izvedle so jih Španija (trije ukrepi), Portugalska (2 ukrepa), Italija (dva ukrepa) in Hrvaška (en ukrep);
- 2 ukrepa, ki ju je naročila Komisija, za katera so bile prevzete obveznosti v letu 2025.

Navedeni ukrepi vključujejo 3 izmenjave osebja, 3 tehnična usposabljanja, 3 seminarje in 1 nakup opreme. V ukrepih je po ocenah sodelovalo 394 strokovnjakov⁹.

Grafa III in IV: izvor in poklicno področje udeležencev (ukrepi, izvedeni v letu 2025)

Izvor udeležencev

Udeleženci so prihajali iz 50 držav. Večina udeležencev usposabljanja (68 %) je bila iz Evrope, in sicer 40 % iz držav članic euroobmočja, 3 % iz držav članic, ki niso v euroobmočju, in 25 % iz evropskih držav, ki niso države članice EU. Od preostalih udeležencev jih je bilo 16 % iz Latinske Amerike, 9 % iz Afrike, 6 % iz evropskih institucij in 1 % iz drugih regij.

⁷ Celovit pregled ukrepov programa Pericles, izvedenih v letu 2025, je na voljo v Prilogi II.

⁸ Celovit pregled ukrepov programa Pericles, za katere so bile prevzete obveznosti v letu 2025, je na voljo v Prilogi I. Upoštevati je treba, da se ta oddelek nanaša le na tiste ukrepe iz Priloge I, ki so bili (delno) izvedeni v letu 2025.

⁹ Ocena na podlagi končnega tehničnega poročila (če je bilo že prejeto) in prijavnih obrazcev, ki so jih poslali upravičenci.

Poklicno ozadje udeležencev

Leta 2025 je 46 % udeležencev predstavljalo policijsko osebje. Tako močna zastopanost je posledica dejstva, da so policijski organi na čelu boja proti ponarejanju eura, policijsko osebje pa vključuje tako preiskovalce kot tehnično osebje. Druga največja skupina so bili strokovnjaki iz nacionalnih centralnih bank, ki so predstavljali 37 % udeležencev, in sicer zaradi več ukrepov, osredotočenih na sodelovanje z nacionalnimi centralnimi bankami in med njimi. Sodelovali so tudi uslužbenci evropskih institucij (6 %), sodstvo (3 %), nacionalne kovnice (1 %), carina (1 %) in druge kategorije (1 %), kar odraža celovit nabor poklicnih ozadij. Usposabljanja o ravnanju s kovanci, neprimernimi za obtok, so se udeležili predstavniki industrije naprav za razvrščanje kovancev (5 %). To še naprej potrjuje, da je zasebni sektor pomemben deležnik v boju proti ponarejanju. Tako izvajanje programa izpolnjuje zahtevo po nadnacionalni in interdisciplinarni razsežnosti iz Uredbe (EU) 2021/840 z visoko stopnjo diverzifikacije v smislu poklicnega ozadja.

Glavni poudarki iz leta 2025

Program je v letu 2025 uspešno ohranjal in dodatno krepil regionalno mednarodno sodelovanje v Jugovzhodni Evropi in Latinski Ameriki.

- V letu 2025 je bilo izvedenih več ukrepov programa Pericles, ki so bili usmerjeni v spodbujanje in ohranjanje tesnega sodelovanja med nacionalnimi organi v Jugovzhodni Evropi in s Turčijo. To je vključevalo (i) izmenjave osebja, ki jih je organiziral italijanski organ *Comando Carabinieri Antifalsificazione Monetaria* (CCAFM); (ii) izmenjavo osebja, ki jo je organiziral italijanski organ *Guardia di Finanza* (GdF); in (iii) tehnično usposabljanje, ki ga je organizirala Hrvatska narodna banka (CNB) z udeleženci iz devetih držav Jugovzhodne Evrope. Ti ukrepi so vključevali tudi študijske obiske Turčije in/ali sodelovanje strokovnjakov iz te ključne prednostne države, ki je potencialna žariščna točka za proizvodnjo in tranzit ponaredkov eura.
- Španski organ *Brigada de Investigación del Banco de España* (BIBE) je organiziral tečaj o ponarejanju denarja za strokovnjake iz latinskoameriških držav (od 25. do 28. novembra 2025), na katerem so se v Buenos Airesu v Argentini zbrali organi enajstih latinskoameriških držav. Ukrep je spodbujal ukrepe za zaščito eura pred ponarejanjem v latinskoameriških državah, ki so zanj potencialno dovzetne. Poleg tega ukrep krepil povezave med posebnimi nedavno ustanovljenimi nacionalnimi centralnimi službami v tej regiji. BIBE je organiziral tudi izmenjavo osebja (med Urugvajem in Španijo) z namenom ozaveščanja institucij o potrebi po ustanovitvi nacionalne centralne službe v Urugvaju, da bi se vse informacije o ponarejanju denarja centralizirale na nacionalni ravni.

Za izvajanje programa v letu 2025 so bili značilni tudi ukrepi, osredotočeni na aktualni razvoj v boju proti ponarejanju denarja.

- Prednostne naloge, ki jih je obravnavalo več ukrepov, so bile boj proti visokokakovostnim ponaredkom, izvajanje Uredbe (EU) št. 1210/2010 in ravnanje z eurokovanci, neprimernimi za obtok. Ukrepi s tem poudarkom so vključevali usposabljanje o analizi ponarejenih kovancev za tehnične strokovnjake, ki ga je organizirala Banka Španije (*Banco de España*), in seminar z naslovom „Praktična vizija boja proti ponarejanju“, ki ga je organizirala Banka Portugalske (*Banco de Portugal*). Na usposabljanju o krepitvi odkrivanja eurokovancev, neprimernih za obtok, ki je bilo organizirano kot ukrep Komisije, so sodelovali tudi deležniki iz industrije naprav za razvrščanje kovancev in nacionalnih centrov za analizo kovancev.
- Prednostna naloga podpore za ustanovitev in okrepitev nacionalnih centralnih služb ter mreženje med njimi se je odražala v treh ukrepih. Ti vključujejo zgoraj omenjeno izmenjavo osebja BIBE med Urugvajem in Španijo ter „seminar o zakonodaji in vzpostavitvi institucij za zaščito eura v Ukrajini“. Namen seminarja o zakonodaji in vzpostavitvi institucij, ki je bil organiziran kot ukrep Komisije, je bil seznaniti ukrajinske organe o okviru EU za zaščito eura pred ponarejanjem. Osredotočen je bil na zakonodajne in institucionalne spremembe, ki bi jih Ukrajina morala izvesti za izvrševanje pravnega reda EU, in različne modele, ki so jih države članice sprejele za vzpostavitev ustrezne infrastrukture za boj proti ponarejanju. Portugalski organ *Polícia Judiciária* je dokončno pripravil „pobudo za krepitev zmogljivosti za odkrivanje, analizo in sporočanje ponarejenih eurobankovcev s strani policijskih organov Zelenortskih otokov (Counteract)“. To je vključevalo nakup opreme, ki jo organi Zelenortskih otokov potrebujejo za izvajanje preiskav za preprečevanje ponarejanja, in usposabljanje za njeno uporabo.

4. Spremljanje kvantitativnih in kvalitativnih kazalnikov

V členu 12(3) Uredbe (EU) 2021/840 je določeno, da bi se morali v tem poročilu upoštevati kvantitativni in kvalitativni kazalniki programa. Na naslednjem seznamu so navedeni podatki o teh kazalnikih za leto 2025.

1. **Število odkritih ponarejenih eurov (bankovci: 444 000, kovanci: 335 290):** cilj za ta kazalnik je ohraniti nadzor nad številom odkritih ponarejenih eurobankovcev in eurokovancev v razponu $\pm 5\%$ v primerjavi s povprečjem za obdobje 2014–2020 (671 000/174 112). Število odkritih bankovcev je bilo manjše od ciljne vrednosti, medtem ko je število kovancev preseglo ciljno vrednost. Vendar obstaja le posredna povezava med programom in temi kazalniki, saj imajo pomembno vlogo tudi različni zunanji dejavniki. Ti vključujejo napredek pri policijskih preiskavah in obseg proizvodnje ponaredkov.
2. **Število uničenih nezakonitih tiskarn (11):** cilj glede števila uničenih nezakonitih tiskarn je ohraniti število pod nadzorom v razponu $\pm 10\%$ v primerjavi s številom za leto 2019 (22). Število nezakonitih tiskarn, ki so bile uničene leta 2025, je manjše od cilja. Kot je bilo že pojasnjeno pri kazalniku 1, je povezava med programom in tem kazalnikom le posredna, saj imajo pomembno vlogo različni zunanji dejavniki.
3. **Število posameznih pristojnih organov, ki so se prijavili v program (11):** s tem kazalnikom se meri interes pristojnih nacionalnih organov za program. Cilj za

leto 2024 je bil 12, za leto 2027 pa 24. Čeprav se število posameznih prosilcev za prijavo v program povečuje, je še vedno manjše od cilja.

4. **Stopnja zadovoljstva udeležencev v ukrepih, ki se financirajo v okviru programa (99,64 %):** s tem kazalnikom se meri kakovost usposabljanja, kot jo dojemajo udeleženci. Cilj je 75 %. Stopnja pozitivnih povratnih informacij je znatno višja od cilja.
5. **Povratne informacije udeležencev v preteklih ukrepih o učinku programa na njihove dejavnosti na področju zaščite eura pred ponarejanjem (97,80 %):** s tem kazalnikom se meri vzdržnost ukrepov v okviru programa. Cilj je 75 %. Odstotek pozitivnih povratnih informacij je znatno višji od cilja.

5. Sklepne ugotovitve in nadaljnji ukrepi

Ta program je tako kot njegov predhodnik še naprej pomembno in učinkovito orodje v boju proti ponarejanju. Program (i) podpira študije; (ii) ohranja in razvija sodelovanje; ter (iii) podpira izmenjavo najboljših praks med vsemi deležniki, vključenimi v boj proti ponarejanju eura. Dejstvo, da je bil proračun v letu 2025 v celoti dodeljen, odraža zanimanje držav članic za program.

Komisija rezultate projektov, ki se podpirajo v okviru programa, redno posreduje strokovnjakom v skupini za preprečevanje ponarejanja eura (ECEG). V letu 2025 se je skupina ECEG sestala trikrat. Program kaže visoko stopnjo skladnosti in dopolnjevanja z drugimi ustreznimi programi in ukrepi na ravni EU, saj je izključno namenjen zaščiti eura s preprečevanjem posebne oblike organiziranega kriminala, tj. ponarejanja eura, in bojem proti njej. Primeri vključujejo instrument Generalnega direktorata za sosedstvo in širitvena pogajanja za **izmenjavo informacij in tehnično pomoč (TAIEX)**, ki se najpogosteje uporablja kot podpora pri pristopnih pogajanjih, ter Sklad za notranjo varnost – policija¹⁰ v okviru Generalnega direktorata za migracije in notranje zadeve, ki zajema splošno preprečevanje kaznivih dejanj in boj proti njim. Ker je bil boj proti ponarejanju denarja kot ena od prednostnih nalog vključen v operativni akcijski načrt platforme [EMPACT](#)¹¹, se Komisija tesno usklajuje z vodilno državo članico v okviru platforme EMPACT, da bi se oba vira financiranja čim bolj dopolnjevala.

Na podlagi dosedanjih rezultatov programa in stalne analize novih groženj, o katerih je razpravljala skupina ECEG, so bile za leto 2026 določene naslednje prednostne naloge¹²:

- podpora dejavnostim, ki so namenjene izboljšanju sodelovanja med državami članicami, na katere proizvodnja in distribucija ponaredkov še posebej vplivata;
- spodbujanje sodelovanja z organi držav, ki niso države članice EU, za katere obstaja sum ali dokaz, da v njih poteka proizvodnja ponarejenih eurov;

¹⁰ [Uredba \(EU\) 2021/1149](#) Evropskega parlamenta in Sveta z dne 7. julija 2021 o vzpostavitvi Sklada za notranjo varnost (UL L 251, 15.7.2021, str. 94).

¹¹ EMPACT (Evropska večdisciplinarna platforma proti grožnjam kriminala) je varnostna pobuda, ki jo vodijo države članice EU, da bi opredelile, prednostno razvrstile in obravnavale grožnje, ki jih predstavljajo mednarodni organizirani kriminal in hude oblike mednarodnega kriminala. V letu 2021 je platforma EMPACT postala stalni instrument, kot je določeno v sklepih Sveta o stalnem izvajanju političnega cikla EU proti mednarodnemu organiziranemu kriminalu in hudim oblikam mednarodnega kriminala. Država članica, ki vodi prednostno nalogo v okviru platforme EMPACT, ki zajema kriminal na področju intelektualne lastnine ter ponarejanja blaga in valut, je Bolgarija.

¹² Prednostne naloge programa za leto 2026 so bistven del letnega delovnega programa, ki je priložen Sklepu Komisije z dne 30. januarja 2026 o financiranju programa Pericles IV in sprejetju letnega delovnega programa za leto 2026 (C(2026) 479 final).

- ohranjanje učinkovitega okvira za zaščito eura v Jugovzhodni Evropi;
- aktualni dogodki:
 - ozaveščanje in izmenjava najboljših praks med organi za preprečevanje, odkrivanje in preiskovanje kaznivih dejanj, sodstvom in carino o spletu / temnem omrežju / družbenih medijih / šifriranih aplikacijah za klepet kot distribucijskih platformah, bankovcih s spremenjeno podobo in ponarejenih varnostnih elementih;
 - podpora za ustanovitev in okrepitev nacionalnih centralnih služb ter mreženje med njimi;
 - eurokovanci: boj proti visokokakovostnim ponaredkom, izvajanje Uredbe (EU) št. 1210/2010 in ravnanje z eurokovanci, neprimernimi za obtok.